

Aan de gemeenteraad van Dronten

Onderwerp: Actualisering hondenbeleid 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Eind 2018 hebben wij opdracht gegeven tot actualisering van het hondenbeleid en de bijbehorende hondenuitlaatkaarten. De belangrijkste aanleiding om in 2019 met de evaluatie te starten waren de meldingen en klachten van inwoners over hondenpoep, de roep om voorzieningen en handhaving en het niet meer actueel zijn van de hondenuitlaatkaarten. Duidelijk is dat het vigerende beleid niet meer voldoet aan de behoeften in de samenleving en hondenoverlast voor veel inwoners hoog op de agenda staat. Met deze brief willen wij u informeren over de laatste stand van zaken van de beleidsactualisering.

Context van de beleidsactualisering

De verwachting van inwoners over het oplossend vermogen van de hondenproblematiek door de gemeente lijkt groot. Deze verwachting staat op gespannen voet met de participatiesamenleving, waarin veranderingen steeds meer vanuit de mens zelf moeten komen met de gemeente in de rol van mogelijkhedenmaker.

Naast het zoeken naar nieuwe verhoudingen speelt de actualisering van het hondenbeleid in een tijd dat er met de komst van de Omgevingswet veel aandacht uitgaat naar een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat bij het maken van beleid integraal moet worden gekeken naar het benutten en beschermen van de kwaliteit van de leefomgeving.

Anticiperend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de integrale visie op de leefomgeving is het streven met dit beleid een schone en veilige leefomgeving te bereiken. De ambitie is: Nergens meer hondenpoep in de openbare ruimte in Dronten waar dit volgens de regels niet mag”.

De beleidslijn vanaf 2021

Om de bovenvermelde ambitie te bereiken staan wij een hondenuitvoeringsbeleid voor dat inzet op:

- meer verantwoordelijkheid bij de hondenbezitter en de samenleving;

Bijlage(n): 1

- de gemeente als partner met een samenwerkende, faciliterende en verbindende rol;
- periodieke communicatie over de regels die op basis van de artikelen 2:57 en 2:58 van de Algemene Plaatselijke Verordening gelden voor plaatsen waar honden verboden zijn en de opruimplicht geldt, waar honden los mogen lopen of locaties waar de opruimplicht niet geldt.
- periodieke monitoring en interne afstemming om gewijzigde situaties/behoefte in beeld te krijgen en zo nodig aanpassing van de hondenuitlaatkaarten en voorzieningen;
- gedragsbeïnvloeding door kennis over (het) honden(beleid) bij hondenbezitters te vergroten en dit te doen in samenwerking met stakeholders;
- gerichte handhavingsacties bij excessen in een bepaald gebied;
- het stimuleren van bewoners-/buurtinitiatieven tot betrokkenheid bij een schone wijk door gezamenlijk voorzieningen te realiseren.

Inspiraaktraject en afronding beleidsproces

Het concept-uitvoeringsbeleid en de concept-hondenuitlaatkaarten worden ter inzage gelegd om inwoners en andere belanghebbenden de mogelijkheid te bieden hierover hun mening te geven. Met inachtneming van de inspraakreacties zullen de concept-stukken al dan niet worden aangepast, definitief worden vastgesteld en zal uitvoering van de acties worden opgepakt.

Hoogachtend,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Bijlage: Concept-hondenuitvoeringsbeleid

Honden-uitvoeringsbeleid gemeente Dronten 2021

Concept januari 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	
1.1. Aanleiding	2
1.2. Afbakening	2
1.3. Leeswijzer	2
2. Context en beleidslijn	
2.1. Context	3
2.2. Beleidslijn	3
3. De aanpak vanaf 2021	
3.1. Maatregelen	4
3.2. Benodigde financiën	8
Bijlagen	
1. Inventarisatie ervaringen/knelpunten huidige situatie	10
2. Factsheet uitkomsten bewonersenquête 2019	14
3. De mogelijke maatregelen	15
4. Communicatie-aanpak	22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Honden spelen een belangrijke rol in onze samenleving. In Nederland leven ongeveer 1,5 miljoen honden. Bijna 1 op de 5 huishoudens heeft een hond. Honden zorgen voor gezelligheid. Voor veel mensen zijn ze van onschatbare waarde. Het houden van een hond kan een positieve invloed hebben op de geestelijke en lichamelijke gezondheid van mensen.

Naast de positieve kanten zijn er ook mensen die overlast ervaren van honden. Het gaat dan vooral over hondenpoep. Het probleem van de hondenpoep speelt ook in de gemeente Dronten. In mindere mate is er overlast van loslopende en gevaarlijke/intimiderende honden.

Via diverse ingangen komen hierover signalen bij de gemeente binnen.

Daartegenover staat dat hondenbezitters signalen afgeven over het ontbreken van hondenuitlaatvoorzieningen in hun wijk dan wel het ontbreken van duidelijke informatie daarover.

In november 2018 is in reactie op bovengenoemde signalen door het college opdracht gegeven:

1. tot actualisatie van de honden (uitlaat) kaarten conform de openbare procedure;
2. tot evaluatie van het hondenbeleid, daarbij de inwoners te betrekken en daarna het hondenbeleid te actualiseren;
3. herinzet van de succesfactoren van het hondenbeleid in 2009-2010 als uitgangspunt te hanteren en binnen de bestaande budgetten;
4. het hondenbeleid 2019 tenminste uit te breiden met:
 - 4.1 een "bijtprotocol"; gemeentelijk protocol omgaan met gevaarlijke honden;
 - 4.2 een gemeentelijk protocol over invulling wettelijke zorgplicht zwerfhonden;
5. kaders vanuit het hondenbeleid op te nemen in het Handboek Openbare ruimte.

Input voor de actualisering is opgehaald door:

- een digitale bewonersenquête in de periode februari tot juli 2019;
- gesprekken met inwoners gevoerd door studenten van Landstede;
- een analyse van klachten en meldingen in de periode juni 2018 tot en met maart 2020;
- het in beeld brengen van waarnemingen en ervaringen van interne en externe partners;
- het verkennen van mogelijke maatregelen en (goede) ervaringen in andere gemeenten.

De uitwerking van deze inventarisatie is terug te vinden in de bijlagen 1 tot en met 3.

1.2 Afbakening

Deze beleidsnotitie geeft antwoord op de vraag hoe de ervaren overlast van honden in de directe woonomgeving kan worden beperkt. Ook is er aandacht voor de uitlaatvoorzieningen waaraan honden(bezitters) behoefte hebben.

De opvang van zwerfhonden wordt meegenomen in een afzonderlijke beleidsnotitie die gaat over het dierenwelzijn, waarvan de opvang van zwefdieren, waaronder zwerfhonden, onderdeel is.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft wat wij willen bereiken met dit hondenuitvoeringsbeleid. Hoofdstuk 3 gaat over de aanpak in Dronten en de daarvoor benodigde financiën en beschikbare budgetten.

2. Context en beleidslijn

2.1 Context

De actualisering van het hondenbeleid speelt in een tijd dat er veel aandacht uitgaat naar de fysieke leefomgeving. Dit heeft alles te maken met de komst van de Omgevingswet, beoogde inwerkingtreding 1 januari 2022. Deze wet wijzigt het omgevingsrecht ingrijpend en staat een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving voor. Dit betekent dat bij het maken van beleid integraal moet worden gekeken naar het benutten en beschermen van de kwaliteit van de leefomgeving.

Het hondenuitvoeringsbeleid raakt aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en daarmee zijn de ontwikkelingen rond de Omgevingswet relevant voor dit beleid.

Anticiperend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de integrale visie is het streven met dit beleid het maatschappelijke effect "Een schone, veilige leefomgeving" te bereiken. De ambitie die hierbij wordt nagestreefd is:

"Nergens meer hondenpoep in de openbare ruimte in Dronten waar dit volgens de regels niet mag"

Tussendoelen die voor 2022 worden nagestreefd:

"Het aantal klachten en meldingen over honden(poep) ten opzichte van de cijfers in 2018-2019 is afgenomen"

"Stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van honden- en niet-hondenbezitters om te participeren in mogelijke oplossingen (0-meting = aantal bewonersinitiatieven voor hondenvoorzieningen in 2021)"

Het samen met betrokkenen werken aan maatschappelijke problemen sluit ook aan bij de ambitie van het college in het coalitieprogramma 2018-2022.

2.2 Beleidslijn

Wij willen de ambitie en doelstellingen bereiken door:

- duidelijk te zijn over de regels die gelden. Hiervoor wordt het beleidskader in de artikelen 2:57 en 2:58 van Algemene Plaatselijke Verordening (Apv) nader ingevuld met regels van het college. Deze regels gaan over plaatsen waar honden los mogen lopen of locaties waar de opruimplicht niet geldt.
- duidelijk te communiceren dat primair de hondenbezitter verantwoordelijk is voor het opruimen van de hondenpoep en aanlijnen van de hond.
- duidelijk te maken in hoeverre de gemeente een regelgevende, faciliterende en handhavende rol heeft.
- een positieve benadering van de hondenbezitter door via de aanwijzing van specifieke losloopgebieden tegemoet te komen aan de behoefte van honden en hun baasjes.
- inwoners/buurtinitiatieven te stimuleren tot betrokkenheid bij een schone wijk door gezamenlijk voorzieningen te realiseren.
- in navolging van de succesfactor beleid 2009-2010 een gerichte handhavingsactie in te zetten bij excessen in een bepaald gebied.
- aan de voorkant, dat wil zeggen bij de ontwerpfase van nieuwe woonlocaties en reconstructies, rekening te houden met de wensen en noodzaak van hondenuitlaatvoorzieningen.

3. De aanpak vanaf 2021

In dit hoofdstuk een uitwerking van de beleidslijn in maatregelen die nodig zijn om het streefbeeld te bereiken. Hierbij kiezen wij voor een combinatie van de maatregelen:

- Reguleren: gebiedsaanwijzingen, hondenuitlaatkaarten en protocol bijtincidenten honden;
- Communiceren en voorlichten;
- Faciliteren voorzieningen;
- Participeren;
- Handhaven;
- Monitoren, actualiseren en evalueren.

Ervaringen in Dronten, maar ook in andere gemeenten maken duidelijk dat een hondenbeleid het meest succesvol is als op deze verschillende onderdelen wordt ingezet.

In bijlage 3 zijn drie varianten voor de inzet van maatregelen geschetst. Dit betreft de maatregelen in de huidige situatie, de hieronder in 3.1 voorgestelde maatregelen en een variant met nog extra maatregelen.

Het serieus nemen van de behoeftes en wensen vanuit de inwoners, betekent dat niet volstaan kan worden met de variant “maatregelen in de huidige situatie”. Met de variant “voorgestelde maatregelen” willen wij tot een goede balans in verantwoordelijkheden tussen hondenbezitters, buurten/wijken en gemeente komen en kunnen wij zoveel mogelijk binnen de bestaande uren en budgetten blijven.

3.1 Maatregelen

Om de beleidsdoelen te realiseren willen wij inzetten op een combinatie van beleidsinstrumenten. Per categorie beleidsinstrument volgt hieronder een nadere uitwerking van de in te zetten maatregelen.

Reguleren: gebiedsaanwijzingen en hondenuitlaatkaarten

- De regels over waar honden verboden zijn, waar honden mogen loslopen, waar poep moet worden opgeruimd dan wel mag blijven liggen zijn duidelijk.
- Hiertoe wordt het algemene beleidskader in de artikelen 2:57 tot en met 2:59 van de APV met gebiedsaanwijzingen en bijbehorende hondenuitlaatkaarten door het college verder ingevuld.
- De mogelijkheid tot het opleggen van een aanlijn- en muilkorfgebod in artikel 2:59 van de APV wordt nader geconcretiseerd met de vaststelling van een protocol door de burgemeester.

1. Verboden gebieden rechtstreeks op basis Apv (artikel 2:57, lid 1)

Binnen de bebouwde kom op de weg moet een hond zijn aangelijnd. Honden zijn verboden op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere, door het college aangewezen plaats. Op de weg moet de hond zijn voorzien van een halsband, tatoeage of chip of een ander identificatiemerk.

- Schoolpleinen en trapveldjes vallen ook onder de definitie van een kinderspeelplaats.
- De grasvelden/groenstroken voor of rondom kinderspeelplaatsen worden geacht onderdeel uit te maken van de speelruimte voor kinderen.
- Deze gebieden zijn op de hondenuitlaatkaart **rood** gemarkeerd.

2. Aangewezen verbodsgebieden (artikel 2:57, lid 1, onder c)

- Bij besluit van het college zijn het winkelcentrum Suydersee en de begraafplaats De Wissel in Dronten aangewezen als gebied waar honden verboden zijn.
- De aangewezen verbodsgebieden zijn op de hondenuitlaatkaart **rood** gemarkeerd.

3. Aangewezen losloopgebieden (artikelen 2:57, leden 1 en 2:58, lid 3)

- Bij besluit van het college zijn gebieden aangewezen waar de aanlijn- en opruimplicht niet geldt. Binnen deze zogenaamde losloopgebieden in de bebouwde kom mag de hond loslopen en bestaat er geen plicht tot het opruimen van de hondenpoep.
- Tegen een aanwijzingsbesluit staat bezwaar en beroep open.
- Het zijn de grotere, robuuste groenstroken binnen en aan de randen van de wijken.
- De losloopgebieden zijn op de hondenuitlaatkaarten **groen** gemarkeerd.

4. Overige gebieden

- In alle overige gebieden binnen de bebouwde kom moet de hond zijn aangelijnd en de poep worden opgeruimd.
- Deze gebieden zijn op de hondenuitlaatkaart **wit** gemarkeerd.

5. Opleggen aanlijn- en muilkorfgebod (artikel 2:59 Apv)

- Bij besluit van de burgemeester wordt aan de eigenaar of houder van een hond, die door zijn gedrag als gevaarlijk of hinderlijk is aan te merken, een aanlijn- of muilkorfgebod opgelegd. Tegen een dergelijk besluit staat bezwaar en beroep open.
- In het door de burgemeester vastgestelde Protocol bijtincidenten honden is de procedure om te komen tot het opleggen van een (kort) aanlijn- en muilkorfgebod of de inbeslagname van een hond, inclusief de beoordeling van het gedrag van de hond, neergelegd.

6. Gebiedsaanwijzing op de stranden (artikel 2:57 Apv)

Bij de beleidsvisie Stranden is de (on)wenselijkheid van honden op de stranden betrokken. De hierin te maken keuzes zijn met externe stakeholders, waaronder het Waterschap en de provincie, worden afgestemd. Bij de uitvoering van de visie zal aandacht moeten zijn voor eventuele gebiedsaanwijzingen op basis van artikel 2:57, eerste lid, onder c, Apv en aanpassing van de bebording bij de strandingen en op de website van Rijkswaterstaat.

Communiceren en voorlichten

De regels en hondenuitlaatkaarten zijn makkelijk te vinden op de gemeentelijk website. Er wordt periodiek gecommuniceerd via verschillende kanalen over de geldende spelregels en het gewenste gedrag.

Externe partners, zoals dierenartsen, hondenverenigingen, dierenwinkels en het basisonderwijs zijn belangrijke partners bij de communicatie en voorlichting.

De aanpak van communicatie en voorlichting is uitgewerkt in bijlage 4 en richt zich op:

- verantwoordelijkheden;
- gedragsregels en hondenuitlaatkaarten behorend bij het aanwijzingsbesluit;
- jaarlijkse actualisatieronde;
- Protocol bijtincidenten honden;
- participatie inwoners, partners en onderwijs.

Faciliteren voorzieningen

Samen de leefomgeving gebruiken betekent samen bijdragen aan een schone straat, buurt en wijk.

Er is een gemeentelijk basisniveau aan voorzieningen (waar markeringsborden, waar afvalbakken) en het beheer en onderhoud ervan zijn duidelijk.

De gemeente staat open voor bewonersinitiatieven en stimuleert of ondersteunt waar mogelijk initiatieven die de betrokkenheid bij de woonomgeving vergroten en overlast van honden(poep) verminderen.

1. In verbodsgebieden

Er worden geen verbodsborden en afvalbakken geplaatst.

2. In aangewezen gebieden

Het verbod in de aangewezen gebieden (winkelcentrum Suydersee en begraafplaats De Wissel) wordt met een bord gemarkeerd.

3. In aangewezen losloopgebieden

De aangewezen losloopgebieden worden met borden gemarkeerd.

- Bij de ingang van de 'dorpsbossen' worden de aanwezige openstellingsborden aangevuld met een bordje met de tekst "losloopgebied" en afbeelding "geen opruimplicht";
- Op de overige aangewezen losloopgebieden worden kniepalen met de tekst "losloopgebied" en afbeelding "geen opruimplicht" geplaatst.

De gemeente verwijdt in losloopgebieden geen hondenpoep.

4. In de overige gebieden

Er worden geen markeringsborden geplaatst.

Afvalbakken zijn op redelijke loopafstand aanwezig.

De afvalbakken worden door de gemeente geleegd en gereinigd.

5. Omheinde speelveldjes

Burgerinitiatief: realiseren omheinde losloopvelden

Een idee dat begin 2019 is ingeleverd en geplaatst op de lijst met burgerinitiatieven bij de Kadernota 2020 is het aanleggen van omheinde losloopvelden voor honden. Honden kunnen met elkaar rennen en spelen en de baasjes praten met elkaar, het liefst met een bankje erbij!

Omheinde losloopvelden maken nu geen onderdeel uit van het gemeentelijk hondenbeleid.

Voor de realisering ervan is binnen de bestaande begroting geen budget opgenomen.

De ervaring leert dat het realiseren van nieuwe (uitlaat)voorzieningen in bestaande wijken lastig is. Het draagvlak hiervoor vanuit de omgeving is vaak klein. De gemeente initieert niet zelf de aanleg van een omheind speelveldje/losloopveldje. Als er een initiatief komt vanuit een wijk/buurt dan wordt gezamenlijk gekeken naar de haalbaarheid ervan.

Participeren

Het betrekken van en de inzet van inwoners zélf is belangrijk bij het verminderen van overlast of creëren van voorzieningen.

Het meewerken aan bewonersinitiatieven kan betekenen dat er verschillen ontstaan in buurten qua voorzieningenniveau.

Bewoners worden op verschillende manieren betrokken:

- bewonersinitiatieven tot een schonere buurt stimuleren via wijkgericht werken/wijkbudgetten;

- input leveren voor actualisatierondes via de buurtontmoetingen;
- stimuleren om te komen met nieuwe ideeën.

Deze acties zijn gericht op positieve beïnvloeding van gedrag zowel vanuit het perspectief van overlast als vanuit het perspectief van hondenuitlaat-faciliteiten.

Vier maal per jaar wordt er vanuit wijkgericht werken een buurtontmoeting georganiseerd met als doel de leefbaarheid te vergroten. Deze buurten worden gekozen op basis van mogelijke verbeterpunten die uit de Lemon Meting naar voren komen of buurten melden zichzelf aan. Tijdens deze buurtontmoetingen krijgt de overlast van hondenpoep een plek. Naast deze incidentele buurtontmoetingen zal er voortaan jaarlijks een interne schouw plaatsvinden van alle buurten in de gemeente. Betrokken medewerkers komen hiervoor samen om hun kennis over de buurt in te zetten met als doel lokale verbeteringen te realiseren.

Inrichten openbare ruimte

Vanuit de gedachte dat je met een goede, fysieke inrichting gewenst gedrag kunt sturen, is het belangrijk in een zo vroeg mogelijk stadium rekening te houden met hondenloop- en uitlaatgebieden.

Zowel in het Handboek Openbare Ruimte als tijdens de planontwikkeling/stedelijk ontwerp is er aandacht voor hondenloop- en uitlaatgebieden.

Handhaven

De boa's nemen het toezicht op honden(overlast) mee in de reguliere controles. Intensivering van toezicht en handhaving lost het probleem niet op. De pakkans is klein, want iemand moet 'op heterdaad' worden betrapt. De kosten van specifiek toezicht op honden door boa's wegen niet op tegen het effect ervan dat bijna nul is.

De handhavingsstrategie gaat ervan uit dat de hondenbezitter de verantwoordelijkheid neemt voor de eigen hond. Wie een hond heeft, behoort de regels te kennen. Mensen moeten elkaar gaan aanspreken op het opruimen van hondenpoep. Er komen geen aparte controles, tenzij sprake is van excessen.

Het ervaren van overlast is deels een subjectieve ervaring. Om meer objectief te bepalen of sprake is van een exces is de signalerende rol van wijkbeheerders, toezichthouders en SamenActief van belang. Deze medewerkers fungeren als de ogen en oren in de wijk.

Monitoren, actualiseren en evalueren

Om de effecten van het beleid te kunnen beoordelen is monitoring van de uitvoering en datagedreven werken noodzakelijk. Daarbij is het belangrijk actualisatierondes te doen en te checken of het aanwijzingsbesluit met bijbehorende hondenuitlaatkaarten nog aanpassing behoeft en of de borden en afvalbakken nog op de juiste plaats staan.

Er worden afspraken gemaakt om te komen tot een centrale en eenduidige registratie van ontvangen meldingen en signalen. Op basis van (halfjaarlijkse) analyses van meldingen per

buurt/wijk wordt beoordeeld of sprake is van een patroon dat aanleiding geeft tot het treffen van passende maatregelen. Bij de beoordeling van situaties worden diverse intern betrokken disciplines en zo nodig buurten/wijken meegenomen.

Er wordt gewerkt met overzichtskaarten per kern waardoor inzicht ontstaat in aanwezigheid van voorzieningen en wensen/verzoeken om voorzieningen. Deze overzichten helpen bij de jaarlijkse actualisatierondes.

Naast de periodieke monitoringsmomenten wordt eind 2022 via een vervolgenquête op [Dronten.ikpraatmee.nl](https://dronten.ikpraatmee.nl) onderzoek gedaan naar de effecten van dit uitvoeringsbeleid. Dit evaluatiemoment moet duidelijk maken of de acties voldoende hebben bijgedragen aan het terugdringen van de ergernissen.

3.2 Benodigde financiën

Het hondenuitvoeringsbeleid raakt meerdere teams. Er is daarmee ook niet één budget voor dit beleid. Het beleid moet uit verschillende budgetten worden bekostigd.

Maatregelen	Binnen beschikbaar budget	Aanvullend budget
Huidige acties		
✓ Plaatsing en legen afvalbakken	Teams Groentechnisch Beheer, Afval en Reiniging & Civieltechnisch - & accommodatiebeheer	
✓ Tijdelijke plaatsing x-aantal borden/bakken en beheer en onderhoud ervan	Teams Groentechnisch Beheer, Afval en Reiniging & Civieltechnisch - & accommodatiebeheer	
✓ Jaarlijkse actualisatieronde: herverdeling/verplaatsen afvalbakken	Teams Groentechnisch Beheer, Afval en Reiniging & Civieltechnisch - & accommodatiebeheer	
Nieuwe acties		
✓ Plaatsen markeringsborden losloopgebieden; uitgaande van 250 borden (Biddinghuizen en Swifterbant elk 50; Dronten 150)		€ 13.000,-
✓ Eenmalig 11 afvalbakken plaatsen (€ 500,- per extra geplaatste afvalbak) Extra onderhoudskosten per jaar		€ 5.500,- (Nedvang)
✓ Faciliteren bewonersinitiatieven: Adoptie afvalbakken Initiatieven buurtbewoners	Bewonersbudget € 500,-per jaar per buurt	
✓ Aanleg omheinde speelveldjes		Kosten te onderzoeken; afhankelijk van het

✓ Communicatie: Informatiefolder maken en verspreiden via stakeholders ✓ Aanpak excessen en controles BOA's tijdens uitlaattijden		initiatief € 5.000,- (Nedvang) Capaciteit vanuit extra inzet BOA's
--	--	---

Bijlage 1

Inventarisatie ervaringen/knelpunten huidige situatie

Om inzicht in de omvang van de hondenproblematiek en knelpunten in het huidige beleid te krijgen is op verschillende manieren onderzoek gedaan. Ervaringen/tips van inwoners, interne en externe stakeholders en klachten en meldingen zijn in beeld gebracht en geanalyseerd.

- Uitkomsten bewonersenquête

In de periode februari tot juli 2019 hebben inwoners gedurende zes weken online de gelegenheid gekregen om hun ideeën en suggesties over honden in te dienen.

Er namen 525 mensen deel aan dit onderzoek, waarvan 56% niet-hondenbezitter en 44% hondenbezitter is. Volgens onderzoeksbureau SIR is dit aantal landelijk gezien een hoge respons. De ingevulde vragenlijsten geven een betrouwbaar en nauwkeurig beeld over de behoefte en mening van inwoners. Dit betekent dat wij dezelfde antwoorden zullen vinden wanneer we meer (of alle) inwoners uit de onderzoeksgroep zouden vragen mee te doen aan het onderzoek. Daarnaast was er de mogelijkheid tot persoonlijke participatie. Studenten van Landstede hebben in gesprekken met bewoners ook input opgehaald.

Op de factsheet in bijlage 2 zijn de uitkomsten van de bewonersenquête samengevat te lezen. De uitkomsten bevestigen dat veel niet-hondenbezitters last hebben van hondenpoep in het openbaar groen, op straat en stoep. Daarbij geven zij aan de hondenbezitters verantwoordelijk te achten voor het poepvrij houden van de woonomgeving.

V.w.b. de aanpak komen de volgende vier speerpunten naar voren:

- 63% van de hondenbezitters geeft aan dat faciliteiten, zoals afvalbakken en zakjes voor hondenpoep, stimuleren om de poep op te ruimen;
- 79% van de hondenbezitters is bereid poep van de eigen hond op te ruimen wanneer de gemeente kleine en veilige losloop-speelveldjes zou maken.
- Bijna 66% van de hondenbezitters vindt dat de regels voor het uitlaten en de hondenpoep veel duidelijker moeten worden gemaakt.
- Door zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters wordt aangegeven dat “beter handhaven van de regels” als beste oplossing wordt gezien voor het verminderen van overlast door honden.

- Klachten en meldingen

In de periode juni 2018 tot en met maart 2020 zijn er 125 klachten over hondenoverlast geregistreerd in Mozard. Hiervan betreffen ruim 80 klachten de kern van Dronten. De buurten met de meeste klachten zijn:

- De Gilden in Dronten-West;
- De Kruidentuin en Landstreken in Dronten-Zuid;
- Oud-Dronten in Dronten-Midden.

In Biddinghuizen (17 klachten) en Swifterbant (22 klachten) is er niet een buurt die eruit springt.

Voor al hondenpoep in de groenstroken voor of rondom de speeltuinen leidt tot klachten, maar ook het onduidelijk zijn van wat mag in de grote, groene losloopgebieden. In mindere mate gaan de klachten over het gebrek aan handhaving.

Ook zijn er signalen over het onduidelijk of niet actueel zijn van de hondenuitlaatkaarten.

Bij klachten over hondenpoep wordt regelmatig verzocht om het plaatsen van borden en bakken. Deze verzoeken zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

Verzoeken verbods-/markeringsborden	Verzoeken afvalbakken
Speelveld Grutto-Morinel Het Noorderlicht (gracht-oversteek bruggetje) Roerstraat-grasveld Fazant-speeltuinen Meerkoet-grasveld rondom speeltuin Rozemarijn/Kruizemunt-grasveld Mergelland t/m Gaasterland De Barrage en IJslander-grasveld rond speeltuin Arendsdalder Boutwerkersgilde-rond speeltuin Kleermakersgilde-smalle groenstrook Kobalt-grasveldje St. Nicolaasgilde-grasveld Smederij-grasveld en groenstroken Smidshamer-speeleiland Wijnverlater-gras/groen langs fietspad	De Dukdalf-Dierenpark Meerkoet- grasveld rondom speeltuin Pimpernel Timmerliedengilde- groene veldje Kuipersgilde Zeilmakersgilde-rondom speelveldje
De Handboog-grasveld naast speeltuin Het Blazoen-grasveld/groenstrook Het Wapenschild-grasstrook fietspad Dronterringweg Kamperfoelielaan-grasstrook aan beide zijden speeltuin Zwanebloem-dorpsbossen groenstroken	De Heraldiek-schelpenpad langs water De Schuttershof-grasveldje Zwanebloem-dorpsbossen
Waterkant Noaberpark-sportplaats	Fruithof Waterkant Jamboreelaan

De geregistreerde klachten gaan over een lange periode en geven niet een volledig beeld. De ervaring leert dat klachten via verschillende kanalen (VHV, SamenActief, afvalinzameling, wijkbeheerders, Groenbeheer) bij de gemeente binnenkomen. Niet al deze signalen worden geregistreerd.

Daar waar de milieuagenten eerder de ruimte hadden om alle klachten vaak dezelfde dag na te trekken/op locatie te gaan bekijken, is die ruimte er bij de BOA's anno 2020 niet meer.

- Ervaringen stakeholders

Ook de waarnemingen en gesprekken van medewerkers met bewoners op straat, met Staatsbosbeheer en dierenartsen geven informatie over de knelpunten/het huidige gemeentelijk beleid.

Duidelijk communiceren over eigen regels Staatsbosbeheer

Er heeft een gesprek met medewerkers van Staatsbosbeheer plaatsgevonden met als doel om elkaar te informeren, af te stemmen en waardevolle kennis vanuit Staatsbosbeheer te verwerken in de actualisatie. Staatsbosbeheer vindt het belangrijk dat zij de vrijheid hebben om eigen regels in hun gebieden te hanteren en dat dit ook duidelijk is voor bezoekers. Voor inwoners is vaak niet duidelijk welk bos bij Staatsbosbeheer hoort en welk bos van de gemeente is. Staatsbosbeheer werkt graag met de gemeente samen om natuur- en wildschade te voorkomen. Voor Staatsbosbeheer is verstoring door loslopende honden een groter probleem dan hondenpoep, terwijl voor de gemeente de nadruk op de hondenproblematiek ligt.

Gemeentelijk beleid en aanpak hotspots

In 2009-2010 werd er in reactie op de vele overlastklachten/meldingen een aangescherpt beleid vastgesteld. Voor een periode van drie maanden werden borden en afvalbakken op zogenaamde "hotspots" geplaatst. Deze plekken kregen in die periode extra aandacht. Elke drie maanden werd de meest overlast gevende locatie uitgekozen en rouleerden de borden en afvalbakken.

In de pilotperiode was er een forse inzet op handhaving en voorlichting via de media. Er werd tussen de 600-700 uur per jaar door de milieuagenten ingezet op controles; niet alleen tijdens kantooruren, maar ook 's avonds laat, 's morgens vroeg en in de weekenden. Hierdoor ontstond er in een gebied zicht op het uitlaatgedrag/de uitlaattijden en kon er doelgericht worden gewaarschuwd en gehandhaafd. Het totale aantal klachten m.b.t. hondenpoep e.d. liet een daling zien van 150 geregistreerde klachten in 2009 naar 84 geregistreerde klachten in 2010. Een daling van 56%.

De pilot met probleemgestuurde handhaving, terugkoppeling probleemgebieden door handhavers en wijkbeheerders en het rouleren van afvalbakken en borden), was veelbelovend, maar kreeg geen vervolg.

Het toezicht op de naleving van de opruim- en aanlijnplicht en wordt nu meegenomen in de reguliere controlerondes van de BOA's. Ook klachten en meldingen worden meegenomen in de reguliere controles. De pakkans is klein, omdat een overtreder op heterdaad moet worden betrapt.

Blijven communiceren en informeren

Naleving van regels vereist in de eerste plaats duidelijkheid over de regels. Voor iedereen moet duidelijk zijn wat de gedragsregels zijn voor het uitlaten van honden. Binnen de bebouwde kom geldt:

1. Honden dienen aangelijnd te zijn.
2. De poep van de hond dient opgeruimd te worden.
3. De hondeneigenaar dient altijd een opruimmiddel bij zich te hebben (hondenpoepzakje of –schepje).

Echter er gelden op bepaalde locaties andere regels. Zo zijn honden bijvoorbeeld verboden op kinderspeelplaatsen, bij scholen en in het winkelcentrum Suydersee, maar mogen ze weer loslopen op bepaalde routes en geldt hier de opruimplicht niet.

De afgelopen jaren zijn bewoners hier niet regelmatig over geïnformeerd. Markeringsborden worden gemist.

Om de kennis over honden(beleid) bij eigenaren te vergroten is er samen met stakeholders in 2018 gewerkt aan een informatiefolder. Deze zou bij wijze van proef via Dierenkliniek de Rede worden verspreid. Dit is niet gebeurd. De informatiefolder is wel ontworpen, maar is niet verspreid.

Hondenuitlaatkaarten zijn niet actueel

Een belangrijk instrument om duidelijk te maken welke gedragsregels er gelden zijn de hondenuitlaatkaarten. Daarvoor is het belangrijk dat deze kaarten regelmatig worden aangepast aan de meest actuele situatie in de dorpen en buurten. Dit is de afgelopen jaren onvoldoende gebeurd.

Geen protocol bijtincidenten honden

In artikel 2:59 van de APV is een regeling over gevaarlijke honden opgenomen. Met een bijtprotocol wordt het makkelijker om bijtincidenten aan te pakken. Het protocol geeft weer in welke gevallen een kort aanlijn- of muilkorfgebod dan wel inbeslagname van een hond kan worden opgelegd. Op dit moment kunnen deze maatregelen alleen via een collegevoorstel worden opgelegd. Met het vaststellen van een bijtprotocol legt het college een afwegingskader

vast hoe moet worden gehandeld in bepaalde situaties. Dit bevordert de rechtszekerheid en maakt dat het opleggen van maatregelen sneller kan, omdat niet eerst een collegebesluit nodig is.

Keuzes situering uitlaatvoorzieningen/inrichting wijken

Bijna niemand zit te wachten op een hondenuitlaatvoorziening naast of voor zijn huis. Het is daarom belangrijk al bij de inrichting van een nieuwe woonwijk aandacht te hebben voor hondenuitlaatroutes.

In het Handboek Openbare ruimte zijn uitgangspunten opgenomen over hondenuitlaatgebieden. De situering van hondenuitlaatroutes aan de randen van wijken lijkt niet altijd een goede keuze. Honden houden hun poep niet op tot aan de rand van een wijk en niet alle hondenbezitters zijn bereid ver(der) met hun hond te lopen.

Situering van hondenuitlaatroutes langs fietspaden leidt soms tot gevaarlijke situaties door de combinatie van los lopende honden en passerende fietsers.

Afschaffen hondenbelasting/geen goed zicht meer op aantal honden

In 2019 is de hondenbelasting afgeschaft. Het veel gehoorde argument van hondenbezitters dat zij de hondenpoep niet hoeven op te ruimen, omdat zij belasting betalen, gaat niet meer op. Een neveneffect van deze maatregel is dat geen inzicht meer bestaat in het aantal honden en het overzicht van buurten waar de meeste honden zitten, ontbreekt.

Factsheet

Hondenbeleid 2019

Hondenbezitters & niet-hondenbezitters

89% van de hondenbezitters geeft aan bekend te zijn met de regels op het gebied van het opruimen van hondenpoep.

95% van de hondenbezitters geeft aan in gebieden waar de hond moet zijn aangelijnd, dat meestal of altijd te doen.

Hondenpoep

Veel niet-hondenbezitters geven aan last te hebben van hondenpoep in het openbaar groen en op de straat en stoep.

De niet-honden bezitters geven voornamelijk aan dat zij de hondenbezitters verantwoordelijk achten voor het poepvrij houden van de woonomgeving.

Van alle hondenbezitters geeft 99% aan verantwoordelijkheidsgevoel te hebben voor het opruimen van hondenpoep.

63% van de hondenbezitters geeft aan dat afvalbakken met zakjes voor de hondenpoep het opruimen makkelijker zou maken.

Veel hondenbezitters (79%) zijn bereid de poep van hun eigen hond op te ruimen wanneer de gemeente kleine en veilige losloop-spel-veldjes zou maken. De meningen met betrekking tot het samen met de gemeente ontwikkelen en aanleggen van dit soort veldjes zijn verdeeld. 40% van de hondenbezitters zou wel willen meehelpen en 33% van hen ziet dit niet zitten. De rest van de hondenbezitters weet het niet.

Daarentegen is 61% van de hondenbezitters niet bereid om mee te werken aan het schoon en netjes houden van dit soort velden

als dat bijvoorbeeld zou betekenen dat men ook de poep van andere honden moet opruimen.

Uitlaten

Van de drie uitlaatgebieden laten baasjes hun honden het vaakst poepen in een van de groene gebieden.

Meer dan 70% van de hondenbezitters vindt de indeling van de drie uitlaatgebieden goed.

75% van de hondenbezitters weet tijdens het uitlaten (ongeveer) in welk gebied hij of zij is.

66% kan de hondenbezitters vindt dat er voldoende mogelijkheden zijn om de hond te laten rennen.

42% van de hondenbezitters vindt het overal veilig om de hond los te laten.

18% van de hondenbezitters is deelnemer aan project Waaks. Bijna de helft van alle hondenbezitters vindt Waaks een goed initiatief. Gelet op de positieve houding is er nog ruimte om te groeien met het aantal deelnemers aan Waaks

Gedrag & handhaving

Bijna 66% van de hondenbezitters vindt dat de regels voor het uitlaten en de hondenpoep veel duidelijker moet worden gemaakt. Dit voorkomt dat ze onterecht worden aangesproken.

50% van de hondenbezitters geeft aan dat anderen zich niet altijd aan de regels houden als het gaat om aanlijnen.

Meer dan de helft van de hondenbezitters zou graag zien dat regels beter worden gehandhaafd en vindt daarnaast dat er sneller boetes moeten worden uitgedeeld. Ook onder niet-hondenbezitters wordt 'beter handhaven van de regels' als de beste oplossing gezien voor het verminderen van overlast door honden.

Bijna tweederde van de hondenbezitters geeft aan af en toe lastig gedrag van andere honden tegen hun eigen hond te ervaren.

36% van de hondenbezitters geeft aan dat hun eigen hond wel eens gewond is geraakt door het toedoen van een andere hond. 57% van de hondenbezitters doet ook aangifte wanneer zijn/haar hond is aangevallen.

Als meest geschikte oplossing ziet men vooral: 'beter handhaven van regels en honden-eigenaren aanspreken en 'honden en hun baasjes die regels overtreden verplicht naar een hondengedragstraining sturen'.

Meer dan de helft van de niet-hondenbezitters ervaart ontmoetingen met honden als positief.

44% van de niet-hondenbezitters geeft aan positief te zijn over hoe respectvol hondenbezitters en niet-hondenbezitters met elkaar omgaan.

CONCLUSIES OPEN VRAGEN

Uit de open vragen zijn schriftelijke opmerkingen binnen gekomen vol tips, ideeën en opmerkingen.

1. Meer borden, afvalbakken en zakjes
2. Vier gebieden hanteren i.p.v. drie en daarbij een knip maken tussen loslooptgebied en opruimplicht
3. Er is meer vraag naar speeltuinen en omheinde uitlaatvelden
4. Duidelijke aanlijn- en losloopt routes
5. Meer waterspeelplekken en niet alleen in de bossen of buitengebieden
6. Fietsters, joggers en ruiters scheiden van loslooptgebieden
7. Meer handhaven
8. Poepzuigen
9. Behoeft aan educatie, informatie en voorlichting
10. Goede verbinding tussen en met de verschillende gebieden
11. Duidelijke herkenbare uitlaatgebieden ook voor de niet hondenbezitter
12. Meer gebruik maken van natuurlijke afscheidingen
13. Het centrum toegankelijk maken voor honden maar wel met opruimplicht
14. Donkere plekken en zwerfafval belemmert het opruimen van hondenpoep.

Bijlage 3

Overzicht mogelijke maatregelen

Reguleren

Basisregels in de Algemene Plaatselijke Verordening (Apv)

In de Algemene Plaatselijke Verordening is op hoofdlijnen het beleidskader opgenomen om overlast van honden te voorkomen. Vrijwel iedere gemeente hanteert dezelfde basisregels voor honden binnen de bebouwde kom. Dit beleidskader biedt het college beleidsvrijheid.

Gebiedsaanwijzingen binnen de bebouwde kommen

Op de basisregels zijn uitzonderingen mogelijk. Het college kan extra gebieden aanwijzen waar honden verboden zijn of gebieden aanwijzen waar de aanlijn- en opruimplicht niet geldt.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Basisregels in de artikelen 2:57, 2:58 en 2: 59 van de Algemene plaatselijke verordening	Basisregels in de artikelen 2:57, 2:58 en 2: 59 van de Algemene plaatselijke verordening Aanwijzingsbesluiten nemen en Winkelcentrum Syndersee en begraafplaats De Wissel formeel aanwijzen als gebied waar honden verboden zijn. Gebieden aanwijzen waar honden los mogen lopen en de opruimplicht niet geldt (zgn. groene losloopgebieden)	Bij gebleken behoefte kunnen ook andere gebieden worden aangewezen als gebied waar honden verboden zijn. Naast de groene losloopgebieden kunnen ook (omheinde) speelveldjes al dan niet met een opruimplicht worden aangewezen.

Hondenuitlaatkaarten

Voor de woonkernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant zijn er hondenuitlaatkaarten beschikbaar waarop voor inwoners te zien is wat wel en niet mag. De kaarten kennen de volgende gebiedscategorisering:

rode gebieden: dit betreft de centra en speelplaatsen, inclusief schoolpleinen en trapveldjes, waar honden verboden zijn;

groene gebieden: dit zijn de grotere, robuuste groenstroken waar honden los mogen lopen en de poep niet hoeft te worden opgeruimd;

witte gebieden: in deze gebieden moet de hond zijn aangelijnd en de poep worden opgeruimd.

Het is belangrijk de hondenuitlaatkaarten actueel te houden. Er zijn regelmatig veranderingen in speellocaties in wijken en er komen nieuwe wijken bij. Dit vraagt om periodieke herziening van de kaarten.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Hondenuitlaatkaarten zijn aanwezig, maar nieuwe ontwikkelingen in wijken zijn (nog) niet verwerkt.	Hondenuitlaatkaarten worden jaarlijkse aangepast om ze actueel te houden.	Hondenuitlaatkaarten zijn actueel en worden gelijk aangepast als er een wijziging is

Gebiedsaanwijzing op de stranden

In de door de raad op 17 september 2020 vastgestelde beleidsvisie Stranden is ook de

(on)wenselijkheid van honden op de stranden betrokken. De hierin te maken keuzes zijn met externe stakeholders, waaronder het Waterschap en de provincie, afgestemd.		
Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Op de informatieborden bij de strandingen en www.zwemwater.nl van Rijkswaterstaat staat informatie over het al dan niet toegestaan zijn van honden op de stranden.	De vastgestelde beleidsvisie Stranden geeft streefbeelden per strand, waaronder de wenselijkheid van honden op bepaalde stranden. Bij de uitvoering van de visie zal aandacht moeten zijn voor eventuele gebiedsaanwijzingen op basis van artikel 2:57, eerste lid, onder c, APV en aanpassing van de bebording bij de strandingen en op de website van Rijkswaterstaat.	
Protocol bijtincidenten honden Het vaststellen van een Protocol bijtincidenten honden is een procedurele aanvulling op de regeling in artikel 2:59 APV. Het beschrijft de procedure en maatregelen die de gemeente kan nemen als een hond een mens of een andere dier heeft gebeten. Voor alle partijen wordt duidelijk wat er na een bijtincident nodig is om te komen tot een gevaarlijkverklaring van een hond, inclusief het onderwerpen van de hond aan een risicoassessment.		
Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Er is nu geen protocol Bijtincidenten honden.	Het protocol bijtincidenten honden wordt ter vaststelling aan de burgemeester aangeboden.	

Communiceren/voorlichten

Communicatie-aanpak Een goede communicatie en voorlichting is essentieel om te komen tot een ombuiging van mentaliteit en begrip. Dit vraagt periodieke aandacht voor verantwoordelijkheden en de geldende gedragsregels. Daarbij is het ook belangrijk om duidelijk te maken welke bossen van Staatsbosbeheer zijn en dat daar andere regels gelden. Het is duidelijk welke rol (regulerend, faciliterend en handhavend) van de gemeente mag worden verwacht. Gerichte communicatie met de doelgroep is lastig. Door het afschaffen van de hondenbelasting ontbreekt het zicht op het aantal honden en waar deze zich bevinden.		
Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Geen actieve communicatie en voorlichting. Gedragsverandering wordt nauwelijks gestimuleerd.	In communicatieaanpak wordt actief ingezet op gedragsbeïnvloeding via gemeentelijke kanalen, maar ook via stakeholders (dierenartsen en -winkels en hondenverenigingen). Boodschap is "primair de hondenbezitter is verantwoordelijk voor het opruimen	In het leven roepen hondenkliklijn. Boodschap via tasjes, posters en reclame op billboards/vuilniswagens. App met daarop de

	van de poep en aanlijnen van de hond". In aanvulling op bestaande lessen over zwerfafval op de basisscholen wordt gewerkt aan bewustwording bij kinderen.	hondenuitlaatkaart.
--	--	---------------------

Faciliteren voorzieningen

Verbods-/markeringsborden

Uit de bewonersenquête en klachten en meldingen blijkt dat inwoners regelmatig vragen om borden en verwachten dat dit helpt.

Ervaringen in andere gemeenten maken duidelijk dat bordjes betrekkelijk weinig helpen, omdat hondenbezitters die de poep niet opruimen, zich van de bordjes ook niets aantrekken.

Een bord ingezet als hulpmiddel voor meer duidelijkheid van de honden- en niet-hondenbezitters is te overwegen in gebieden waar de opruimplicht niet geldt, zodat voor iedereen heel duidelijk is dat er hondenpoep mag blijven liggen. In alle andere gebieden moet de hondenpoep worden opgeruimd.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Er zijn nagenoeg geen verbodsborden (meer) aanwezig.	Markeringsborden plaatsen in gebieden waar de opruimplicht niet geldt, zodat voor iedereen heel duidelijk is dat er hondenpoep mag blijven liggen. Voor aanschaf, plaatsing en onderhoud borden is geen budget beschikbaar.	Om inwoners tegemoet te komen bij speelplaatsen verbodsborden plaatsen. Extra budget voor aanschaf, plaatsing en onderhoud borden.

Afvalbakken

Uit de bewonersenquête en klachten en meldingen blijkt de behoefte bij honden- en niet-hondenbezitters aan meer afvalbakken en hondenpoepzakjes.

Ervaringen in andere gemeenten laten zien dat in gebieden waar afvalbakken en hondentoiletten zijn de overlast beperkter is, dan in gemeenten waar op dit gebied zo goed als niets is geregeld. De gemeente Leeuwarden heeft speciale losloopterreinen die herkenbaar zijn aan de markeringspaaltjes. Bij deze terreinen zijn speciale afvalbakken (Gepp) die zijn aangesloten op de riolering. Hiervoor worden biologisch afbreekbare hondenpoepzakjes gebruikt. Naast de speciale hondenpoepbakken mag de hondenpoep ook in alle openbare vuilnisbakken.

In de gemeente Zeewolde hebben de ondergrondse afvalcontainers aan de zijkant een klepje voor zwerfafval/hondenpoepzakjes. Voor het openen van het klepje is geen toegangspas nodig. Deze variant kent meerdere voordelen. De hondenbezitter hoeft niet ver met het poepzakje te lopen. Losse afvalbakken zijn niet meer nodig. Tegenover de eenmalige investeringskosten van de aanpassing staat dat de besparing op het legen en onderhouden van de losse afvalbakken.

De ondergrondse containers in Dronten kunnen niet eenvoudig met een klepje toegankelijk worden gemaakt voor zwerfafval en hondenpoep.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Er zijn gebieden met veel bakken en gebieden met nagenoeg geen bakken.	Op basis van een inventarisatie van de geplaatste afvalbakken en de verzoeken om een afvalbak te plaatsen, gaan we zorgen dat bestaande bakken beter worden benut. Extra bakken plaatsen op locaties in witte gebieden waar bewoners bakken missen. Hiervoor is aanvullend budget nodig. Stimuleren van adoptie van afvalbakken door bewoners/buurtten via SamenActief. Dit kan budgettair neutraal.	Langs alle gebieden waar de opruimplicht geldt afvalbakken plaatsen. Inzet poepzuiger bij veel vervuiling. Extra budget nodig voor aanschaf, plaatsing en onderhoud en inzet poepzuiger.

Hondenpoepzakjes

Hondenbezitters gaven aan dat zakjes voor hondenpoep het opruimen makkelijker maken. Van deze maatregel kan een stimulans uitgaan, maar de gemeente gaat dan wel heel ver in haar faciliterende rol. De vraag is wat het effect hiervan is op het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van de hondenbezitter.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Hondenpoepzakjes worden nu niet beschikbaar gesteld door de gemeente.	Geen hondenpoepzakjes beschikbaar stellen, vanuit de visie dat dit een verantwoordelijkheid is van de hondenbezitter. Mogelijk kan dit in een buurt/wijk wel als bewonersinitiatief worden opgepakt.	Gratis hondenpoepzakjes beschikbaar stellen door de gemeente vanuit de visie dat hiervan een positieve stimulans uitgaan uitgaat tot het opruimen. Extra budget nodig voor aanschaf hondenpoepzakjes en voorzieningen om ze op te hangen of verspreiden.

Omheinde hondenspeelveldjes

Burgerinitiatief: realiseren omheinde losloopvelden

Een idee dat begin 2019 is ingeleverd en geplaatst op de lijst met burgerinitiatieven bij de Kadernota 2020 is het aanleggen van omheinde losloopvelden voor honden. Honden kunnen met elkaar rennen en spelen en de baasjes praten met elkaar, het liefst met een bankje erbij! Dit komt tegemoet aan de behoefte van honden en hun baasjes

Omheinde losloopvelden maken nu geen onderdeel uit van het gemeentelijk hondenbeleid.

Deze voorziening is niet opgenomen in het Handboek Openbare Ruimte.

Voor de realisering ervan is binnen de bestaande begroting geen budget opgenomen.

De ervaring leert dat het realiseren van nieuwe (uitlaat)voorzieningen in bestaande wijken lastig is. Het draagvlak hiervoor vanuit de omgeving is vaak klein. Bij de realisering van een dergelijke voorziening in een bestaande wijk zou de gemeente geen voortrekkersrol moeten nemen. Als er een initiatief komt vanuit een wijk/buurt dan is wordt gezamenlijk verkend of het idee haalbaar is.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Hondenspeelveldjes zijn nu niet aanwezig in Dronten.	Realisatie van een hondenspeelveldje is mogelijk als bewonersinitiatief binnen wijkgericht werken/ ism SamenActief	Per wijk een (omheind) hondenspeelveldje realiseren. Eventueel onderhoud via een bewonersinitiatief te regelen.

		Extra budget nodig voor de realisering en het onderhoud van deze voorziening.
--	--	---

Participeren

De inzet van inwoners zelf helpt bij het verminderen van het hondenuitlaat-vraagstuk. Het is daarom belangrijk vanuit de gemeente initiatieven van inwoners/verenigingen te ondersteunen om te komen tot passende en gedragen oplossingen. Via Afval en Reiniging, Samen Actief en sociale media kan de gemeente bewoners enthousiasmeren om in samenwerking met de gemeente (ludieke) acties uit te voeren. Deze acties zijn gericht op positieve beïnvloeding van gedrag zowel vanuit het perspectief van overlast als vanuit het perspectief van hondenuitlaat-faciliteiten.

Het meewerken aan bewonersinitiatieven kan betekenen dat er verschillen ontstaan in buurten qua voorzieningenniveau.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
	Via wijkgericht werken/Samen actief bewoners actief benaderen als uit klachten/meldingen blijkt dat een bewoner een idee heeft of suggestie doet om het probleem op te lossen. Bewoners die zelf met een initiatief komen stimuleren en ondersteunen. Bij de voorgestelde maatregelen onder de kopjes afvalbakken, hondenpoepzakjes en hondenspeelveldjes worden voorbeelden van bewonersinitiatieven genoemd.	

Inrichten openbare ruimte

Vanuit de gedachte dat je met een goede, fysieke inrichting gewenst gedrag kunt sturen, zijn hondenuitlaatgebieden opgenomen in het Handboek Openbare Ruimte. Bij de inrichting van nieuwe wijken kan hiermee dan zoveel mogelijk rekening worden gehouden.

Het combineren van functies of bewust scheiden van functies is wenselijk. Dit kan alleen worden gewaarborgd in grote, sterke groene/blauwe structuren en niet in zogenaamd snippergroen. Dit pleit ervoor om in een nog eerder stadium, namelijk bij de plantonwikkeling al rekening te houden met hondenuitlaatgebieden.

Burgerinitiatief: realiseren omheinde losloopvelden

Op de lijst met burgerinitiatieven bij de Kadernota 2020 is het aanleggen van omheinde losloopvelden voor honden opgenomen. Omheinde losloopvelden maken nu geen onderdeel uit van het gemeentelijk hondenbeleid en zijn niet opgenomen in het Handboek Openbare Ruimte.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
In Handboek Openbare Ruimte is opgenomen dat bij inrichting van nieuwe wijken rekening moet worden gehouden met uitlaatgebieden.	Al tijdens de plantontwikkeling of een stedelijk ontwerp rekening houden met hondenloop- en uitlaatgebieden.	

Handhaven

Niet alle hondenbezitters nemen hun verantwoordelijkheid en houden zich aan de opruim- en aanlijnplicht. In aanvulling op een goede inrichting van de openbare ruimte, voorzieningen en periodieke communicatie en voorlichting over de gedragsregels is handhavend optreden het sluitstuk in de aanpak van hondenoverlast.

Bij hun reguliere controlerondes zijn de boa's alert op loslopende en poepende honden. De pakkans is klein. Het betrappen van een overtreder is een toevalstreffer.

Een gerichte inzet van boa's, al dan niet in burger, bij excessen tijdens uitlaattijden (07.00-08.30 uur; 17.00-18.30 uur; 22.00-23.00 uur) kan de pakkans iets vergroten. De kosten van dit specifieke toezicht wegen niet op tegen het effect ervan dat bijna nul is.

Mogelijk dat van een dergelijke, gerichte actie in een buurt wel een signaalwerking uitgaat.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Meldingen en klachten worden meegenomen tijdens reguliere controlerondes van de boa's.	In een gebied of buurt met hardnekkige overlastveroorzakers/excessen wordt een gerichte interventie door boa's gepland. Om te bepalen of sprake is van een exces is de signalerende rol van wijkbeheerders, toezichthouders en SamenActief cruciaal. De capaciteitsraming voor de inzet boa's wordt meegenomen bij de prioriteitstelling van de handhavingstaken in het Uitvoeringsprogramma VTH-taken.	Frequente controles bij plaatsen waar kinderen spelen (speeltuinen en basisscholen) tijdens uitlaattijden ('s morgen en 's avonds) Vereist structurele Boa-capaciteit.

Monitoren en evalueren

Om het succes van ingezet beleid te kunnen beoordelen is monitoring van de uitvoering noodzakelijk. Dit vereist een centrale en eenduidige registratie van:

1. signalen over hondenoverlast met als duidelijk kenmerk hondenpoep, bijtincident, verzoek afvalbak of bord en herleidbaar naar wijk, straat of speelterrein;
2. bij een exces de ureninzet van de handhavers in relatie tot de resultaten;
3. aantal door boa's uitgeschreven processen verbaal;

4. plaatsing en beheersactiviteiten van (extra) afvalbakken;
5. afstemming en bundeling van de waarnemingen van de verschillende gemeentelijk medewerkers in de uitvoeringspraktijk.

Variant maatregelen in de huidige situatie	Variant voorgestelde maatregelen	Variant extra maatregelen
Signalen en klachten komen via verschillende kanalen binnen en worden deels geregistreerd. Geen eenduidige werkafspraken.	Centrale en eenduidige registratie van signalen, klachten en meldingen. Werkafspraken KCC, GTB en VHV over afhandelen meldingen. Overzichtskaarten per kern waardoor inzicht ontstaat in aanwezigheid voorzieningen. Jaarlijkse analyse van signalen en gezamenlijk beoordelen noodzakelijke wijzigingen in hondenuitlaatkaarten, borden en afvalbakken.	

Bijlage 4

Communicatieaanpak hondenbeleid vanaf 2021

1. Opdracht

Het hondenbeleid en meer concreet de overlast van hondenpoep is belangrijk voor inwoners. Evenals het voorkomen van zwerfafval. Het vinden van een balans tussen het terugbrengen van deze overlast en het faciliteren van hondenbezitters staat centraal in de beleidsactualisering. Dit realiseren we onder andere met een effectieve communicatieaanpak.

In de communicatieaanpak maken wij duidelijk dat de gemeente de aanpak van hondenoverlast ziet als een primaire verantwoordelijkheid van de hondenbezitter. Evenals bij zwerfafval. Ook daar ligt de verantwoordelijkheid bij de vervuiler. Daarbij past dat duidelijk wordt welke rol (regulerend, faciliterend en handhavend) van de gemeente mag worden verwacht. Communicatie over verantwoordelijkheden, maar ook over de geldende gedragsregels is essentieel om te komen tot een ombuiging van mentaliteit en begrip. Daarbij is het ook belangrijk om in de communicatie duidelijk te maken welke regels er gelden voor speelgelegenheden, scholen, dorpscentra en de bossen van Staatsbosbeheer.

2. Communicatie als continu proces

Bij deze beleidsactualisering gaat het om de uitwerking van het beleid op lokaal niveau. Verder gaat het over het faciliteren van voorzieningen. Bij de uitwerking zijn de uitkomsten van de enquête Dronten.ikpraatmee.nl (augustus 2020) verwerkt, maar ook de klachten, meldingen en ervaringen van stakeholders.

Gekoppeld aan de boodschap over de reeds vastgestelde spelregels is inspraak mogelijk. Het gaat om inspraak over de praktische invulling van het beleid en van de kaders.

Na verwerking van de inspraakreacties zien wij communicatie richting de inwoners als een continu proces, waarbij er aandacht moet zijn voor:

- verantwoordelijkheden (hondenbezitters, buurtbewoners, gemeente);
- geldende gedragsregels;
- hondenuitlaatkaarten;
- actualisatierondes;
- protocol bijtincidenten honden;
- bewonersparticipatie.

3. Doel

Het hoofddoel is een gedragsverandering teweegbrengen waarmee de geënquêteerde ergernissen worden teruggebracht en er minder wordt geklaagd over hondenpoep.

4. Doelgroepen

Primaire doelgroep is de hondenbezitter. Gedragsverandering bij een aantal uit deze doelgroep kan bijdragen aan het verminderen van de overlast in de openbare ruimte. Ook leidt gedragsverandering tot minder ergernissen bij de overige groep en de niet hondenbezitters. Als gemeente ondersteunen en faciliteren we het gewenste gedrag. Dit door o.a. in de communicatieaanpak een podium te bieden voor gedrag dat overlast vermindert.

Van een aantal hondenbezitters en overige vervuilers willen wij een gedragsverandering, maar we laten hen ook zien wat wij als gemeente doen.

Secundaire doelgroep zijn de volgende al dan niet hondenbezitters:

- inwoners in de verschillende wijken van Dronten;
- oudere kinderen (10-12 jaar) die regelmatig de hond uitlaten
- stakeholders (hondenverenigingen, dierenartsen en –winkels);

- netwerkpartners (Meerpaal, OFW, Dorpsbelangen, scholen, kinderopvang).

Intern betrokkenen:

- Gemeenteraad Dronten;
- College van Dronten;
- Teams VHV, GTB, ARCA en IMF.

5. Communicatiemiddelen

Middelenmatrix

Inspraakprocedure	Ter inzage legging en inspraakmogelijkheid concept-beleid en -aanwijzingsbesluit met hondenuitlaatkaarten. Kennisgeving van de inspraakprocedure via DROP, www.Dronten.nl en Flevopost.
Beleidscommunicatie	Na verwerking inspraakreacties en vaststelling documenten: - informeren gemeenteraad over de vaststelling; - toelichten collegebesluit in pers-uur. Dit gaat samen met een persbericht; - artikel op gemeentepagina's Flevopost (al dan niet met column bestuurder) - Social media - afstemming en beantwoording persvragen; - informeren verschillende doelgroepen. Bekendmaking aanwijzingsbesluit via DROP in het Gemeenteblad Mededeling vaststelling hondenuitvoeringsbeleid op www.Dronten.nl met verwijzing naar de documenten of een link waar de documenten te vinden zijn.
Publieksversie hondenbeleid + Informatiefolder/ hondenuitlaatkaarten	Maken publieksversie van het hondenbeleid en een duidelijke informatiefolder over basisregels en de hondenuitlaatkaarten gecombineerd met informatie gericht op het voorkomen van zwerfafval. Digitale pdf- versie voor op de gemeentelijke website. Eventueel werken met QR- codes (3) per locatie die de daar geldende regels aangeven. De informatiefolder toevoegen aan de welkomsttasjes voor nieuwe inwoners en neerleggen in het gemeentehuis (500 stuks). Afspraken met stakeholders over folders: 500 folders neerleggen bij dierenartsen 300/100/100 folders neerleggen in dierenwinkels Dronten/Biddinghuizen/Swifterband X-folders naar hondensportverenigingen/puppycursussen In juni 2021 de informatiefolder publiceren in de Kijk In 2021/2022
Markeringsborden	Maken markeringsbordjes en plaatsen in de gebieden waar de aanlijn- en opruimplicht niet geldt. Eventueel QR-code met overige informatie.
Website	Achter het domein Dronten.nl/honden kan een directe toegang worden aangemaakt hierop kan minimale informatie worden aangeboden waarnaar wordt verwezen, er kan ook een verwijzing worden gemaakt naar een hondeninformatiefolder of de hondenuitlaatkaarten en het voorkomen van zwerfafval. Op de landingspagina worden kernboodschappen geplaatst voor de verschillende doelgroepen, zodat geïnteresseerden snel de juiste/actuele informatie kunnen vinden.

	Stimuleren bewonersinitiatieven die zich richten op het voorkomen van zwerfafval en hondenpoep via www.samenactief.nl .
Dronten.ikpraatmee.nl	Via dit platform de groep die de enquête heeft ingevuld, informeren over welke acties er nu worden opgepakt. Het concept-beleid en concept-aanwijzingsbesluit met hondenuitlaatkaarten publiceren met vermelden mogelijkheid tot inspraak. Januari-februari 2022 onderzoek doen of de doorgevoerde acties hebben bijgedragen aan het terugdringen van de ergernissen. Hiervoor peilen we via een bewonersenquête opnieuw de ervaringen en behoeften met het beleid. De uitkomsten worden gebruikt voor een evaluatie over het gevoerde beleid en gecommuniceerd via dit platform.
Inzet sociale media	Een vriendelijke banner op Social media verwijst naar de vervolginformatie (voorkomen zwerfafval, hondenuitlaatkaarten en het hondenbeleid) op www.Dronten.nl Hiervoor worden teksten, foto's en visuals gemaakt in de huisstijl.
Voorlichting/educatie	Uitleg van de regels en belang van opruimen hondenpoep en zwerfafval tijdens: - lessen over zwerfafval op de basisscholen; - puppycursussen en andere trainingen.
Actualisatierondes	Overzichtskaarten per kern met daarop de aanwezige voorzieningen. Overzicht van wensen/verzoeken om voorzieningen per buurt. Via buurtontmoetingen in gesprek met buurtbewoners over de noodzaak tot actualisatie.
Evaluatie	Eind 2022 wordt er onderzoek gedaan naar de effecten van het uitvoeringsbeleid. Hebben de acties voldoende bijgedragen aan het terugdringen van de ergernissen? Dit doen we met een vervolgenquête op Dronten.ikpraatmee.nl.